

Perspresentatie Inkomensraming Land- en tuinbouw 2020

17 december 2020

Wageningen Economic Research & CBS

Programma Plenaire sessie 13.00 uur

- Welkom Olaf Hietbrink – Wageningen Economic Research
- Petra Berkhout – Wageningen Economic Research
 - Gevolgen Covid-19 voor de agrosector
- Harold van der Meulen – Wageningen Economic Research
 - Inkomensontwikkeling 2020 per sector
 - Liquiditeitspositie: spreiding
 - Vermogenspositie land- en tuinbouw
- Cor Pierik – CBS: Macro economische trends
- Vragen en verdieping met sectordeskundigen vanaf 14.00 uur

Programma vanaf 14.00 uur Sectorverdieping

14.00 uur: Melkvee	<i>Alfons Beldman en Pieter Willem Blokland en Jakob Jager</i>
14.20 uur: Akkerbouw	<i>Bert Smit en Ruud van der Meer</i>
14.40 uur: Varkenshouderij	<i>Robert Hoste en Arjan Wisman</i>
15.00 uur: Pluimveehouderij	<i>Peter van Horne en Arjan Wisman</i>
15.20 uur: Glastuinbouw	<i>Peter Ravensbergen en Jan Benninga en Gerben Jukema</i>
Alle overige sectoren	<i>Channah Durlacher – persvoorlichter 06 425 14 262. E-mail channah.durlacher@wur.nl</i>

Gevolgen Covid-19 voor de agrosector

17 december 2020

Petra Berkhout

Hoe het begon ...

- Hamstergedrag
- Logistieke problemen aanvoer
- Verschuivende kanalen
 - Foodservice dicht (1/3 markt)
 - Omzettoename supermarkten

Geen voedseltekorten!

Terugblik maart – september/1e golf

- Problematiek per sector anders
- Drie rode draden
 - Afzet
 - Prijsontwikkeling
 - Arbeid – beschikbaarheid

Arbeid

- Zorg beschikbaarheid (seizoens)arbeid
 - inzet arbeid uiteindelijk geen heel groot probleem
- Besmettingsrisico's slacht- en koelhuizen, sorteerplekken
 - tijdelijke sluiting productielocaties

Afzet

Export

- Agrarische handel bleef beter op gang dan totale handel
- Transport duurder

Binnenlands

- Verlies afzet foodservice/horeca/evenementen
- Verschuiving afzetkanalen

Prijzontwikkeling

- Prijzen van veel producten onder druk, met name
 - frietaardappelen
 - pluimveevlees
 - zuivelproducten
 - (glas)groenten
- Vaak spelen andere factoren ook een rol

COVID-19 – de 2^e golf (oktober - ?)

Grote onzekerheid
over ontwikkeling afzet

Prijzen nog altijd onder
druk voor veel producten

Verschuivingen
in afzet

**Gevolgen
recessie?**

Sector toonde veel weerbaarheid in 1ste golf, 2^e golf?

Beeld nu somberder

Discussie 'toekomst'

Dank voor uw aandacht

Petra.Berkhout@wur.nl

@PetraBerkhout1

Actuele ontwikkeling resultaten en inkomens in land- en tuinbouw 2020

17 december 2020

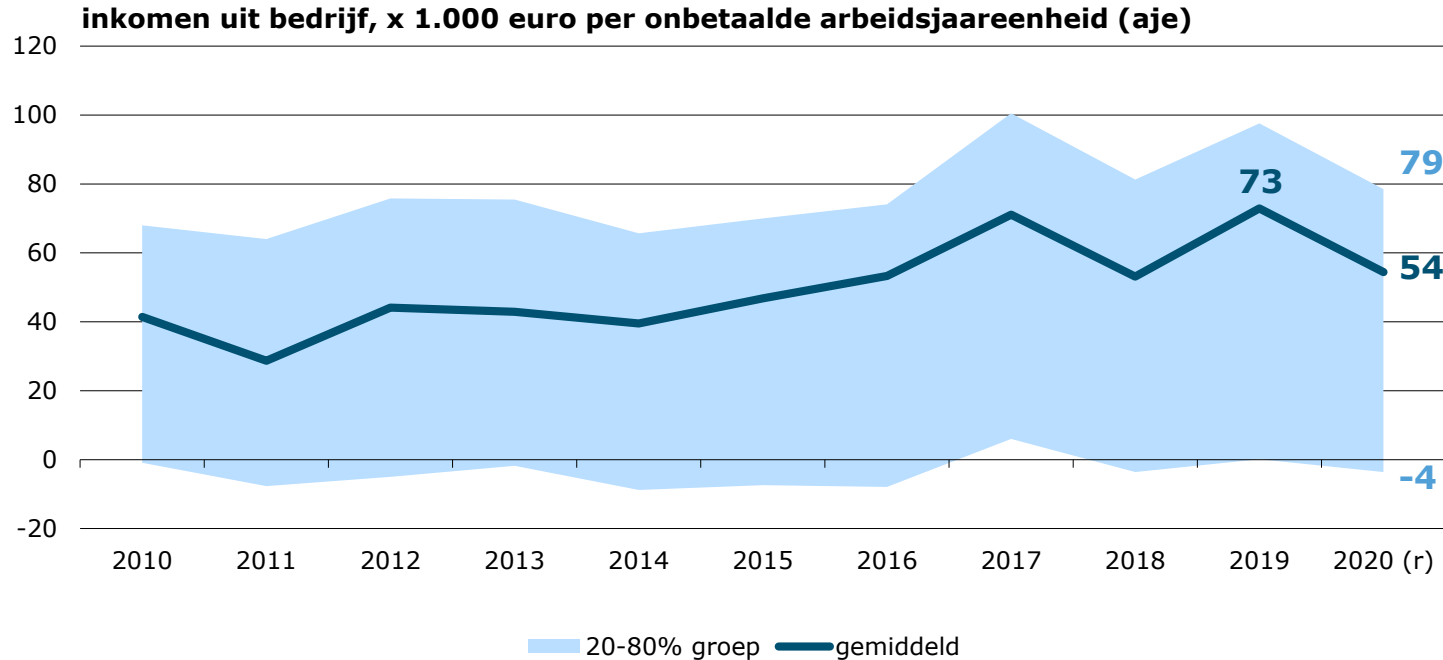
Harold van der Meulen – Wageningen Economic Research & Cor Pierik CBS

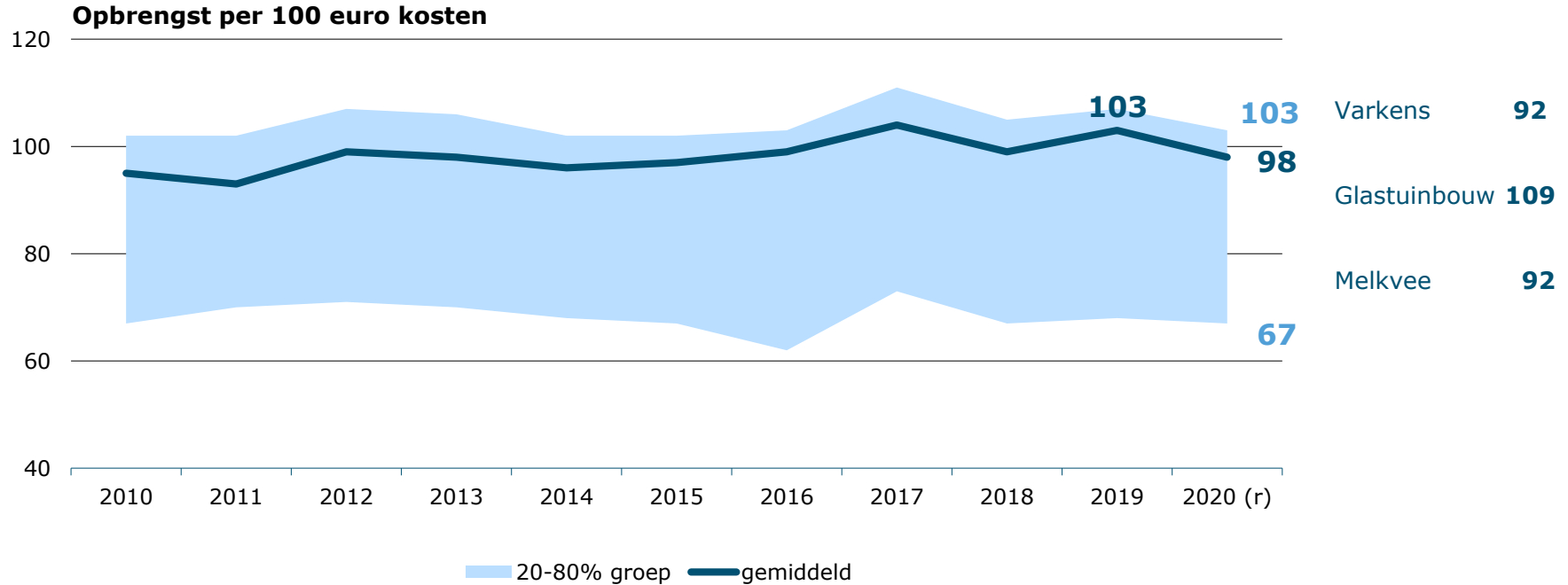
Inkomensontwikkeling 2020

Gemiddeld inkomen land- en tuinbouw	↓	daalt onder gem. 2015-19
Melkveehouderij	↓	melkprijs ↓ kosten ↑
Varkenshouderij	↓ ↓	prijzen ↓
Pluimveehouderij	↓	prijzen vleeskuikens ↓
Akkerbouw	↓	aardappelprijzen ↓
(Glas)tuinbouw	↑ ↓	prijzen ↑ volume ↓

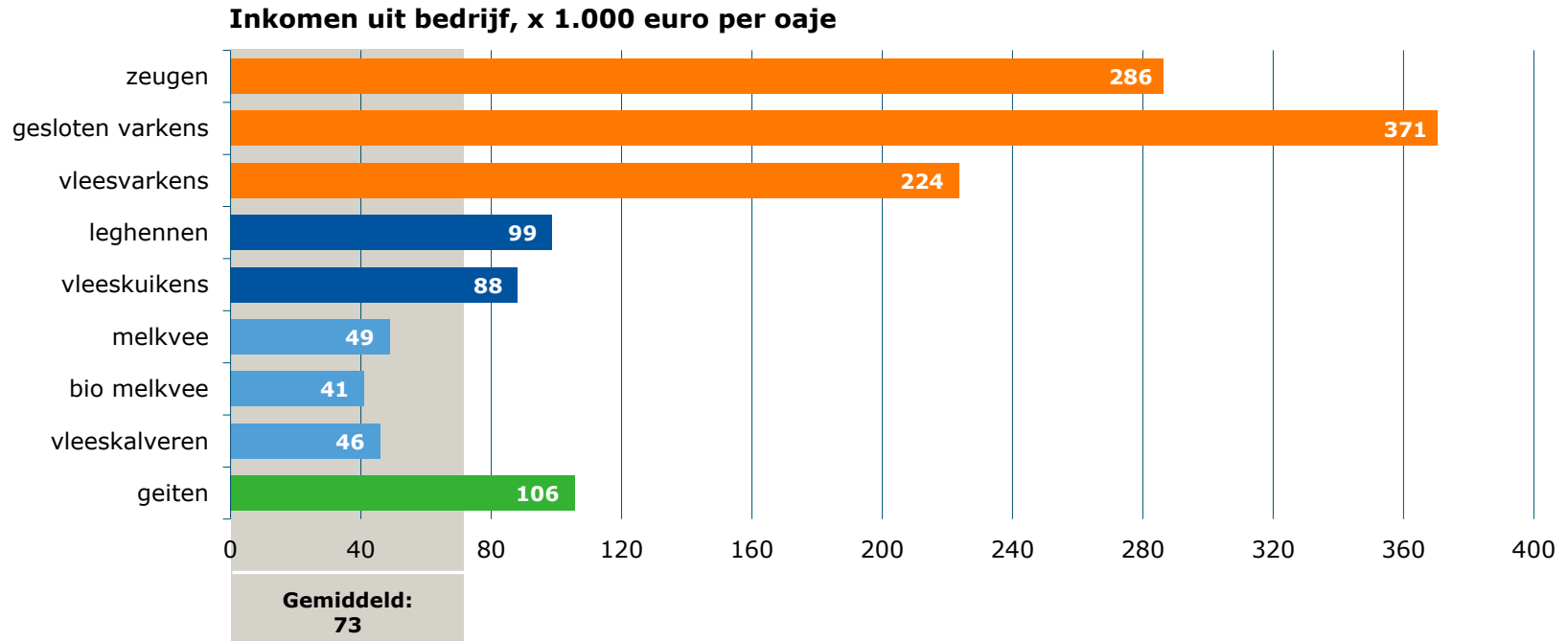
Gemiddeld inkomen daalt, spreiding groot

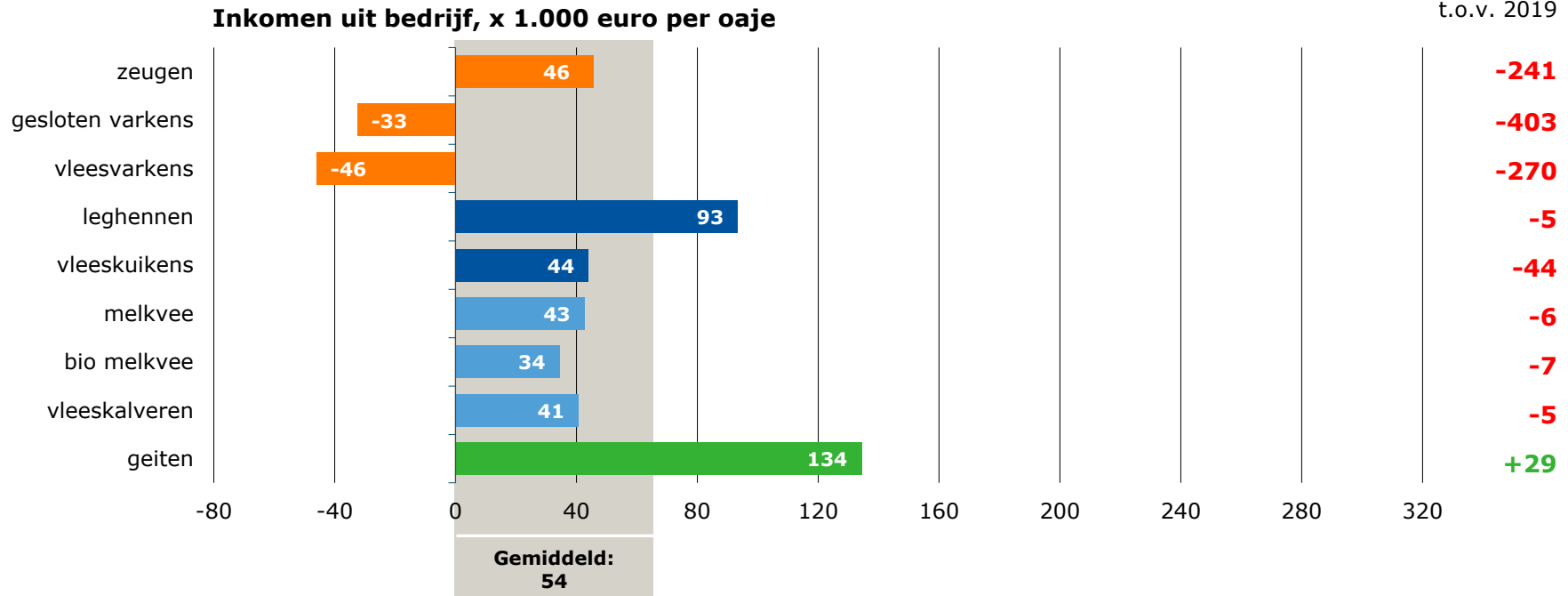
Rentabiliteit daalt

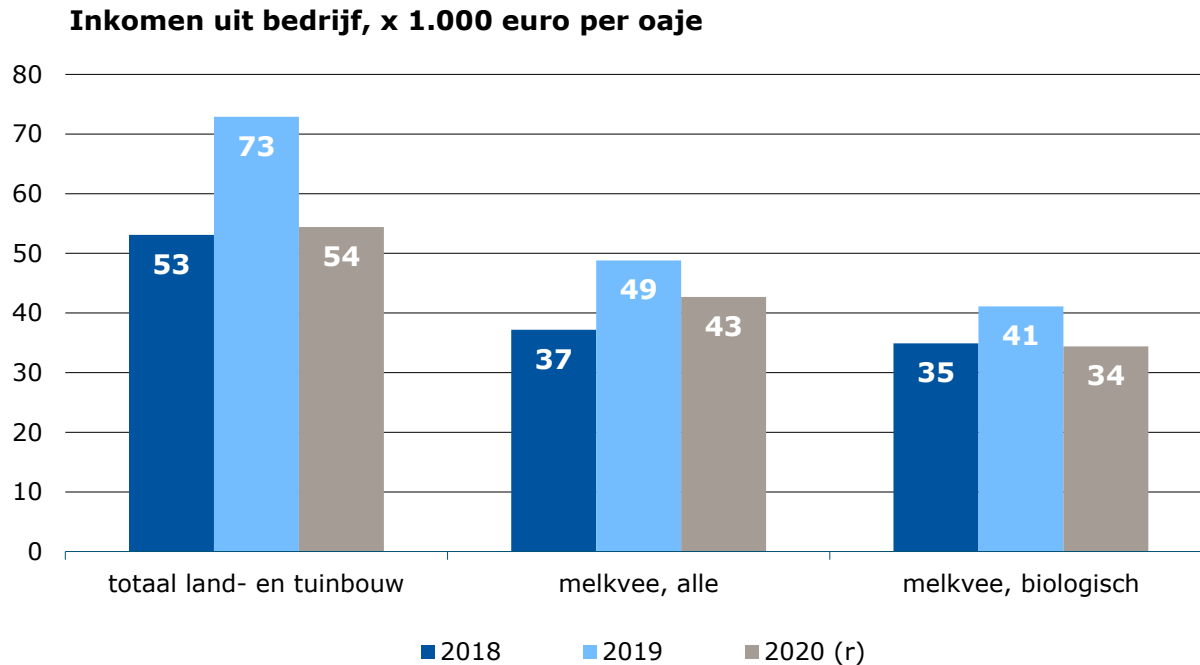
Inkomens in 2019 - veeteelt

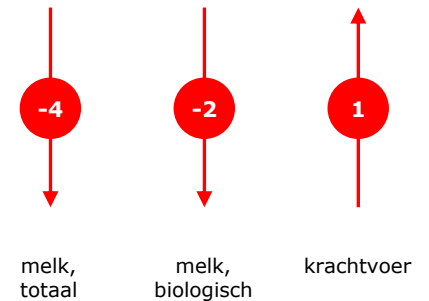
Inkomens in 2020 - veeteelt

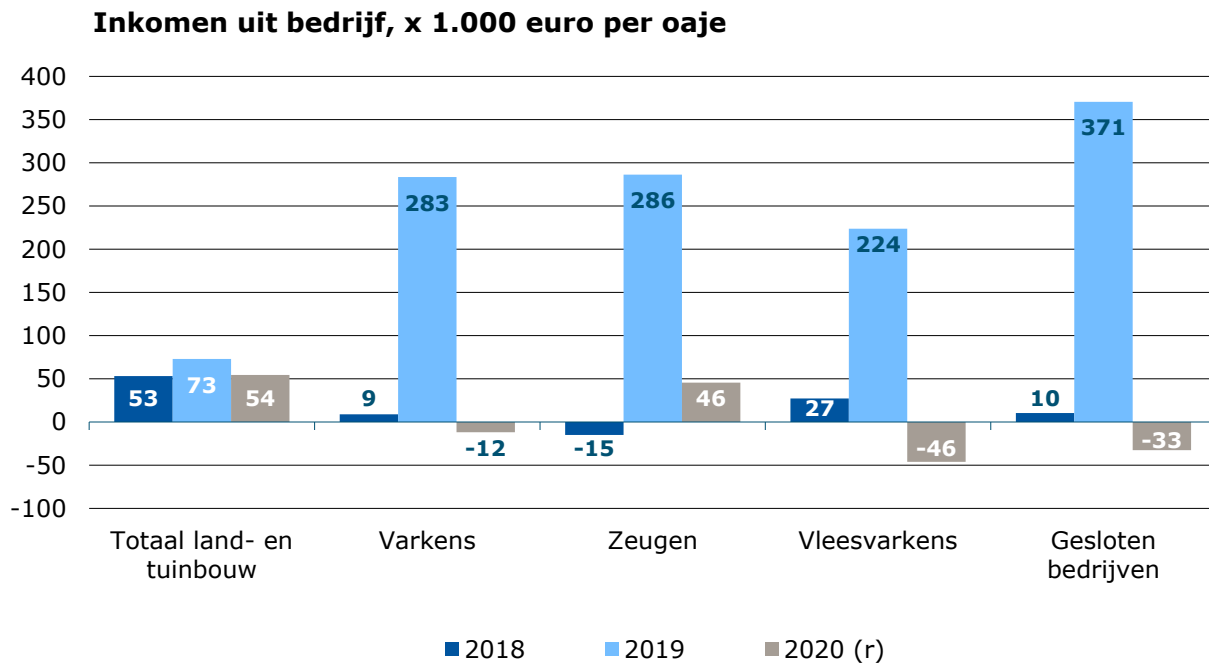
Inkomens melkveehouderij

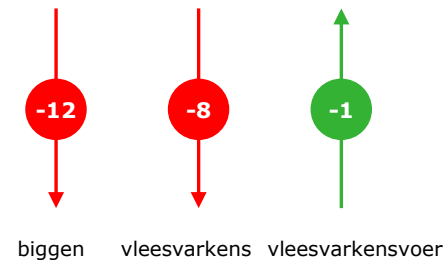
Prijswontwikkeling
tussen 2019 en 2020 (%)

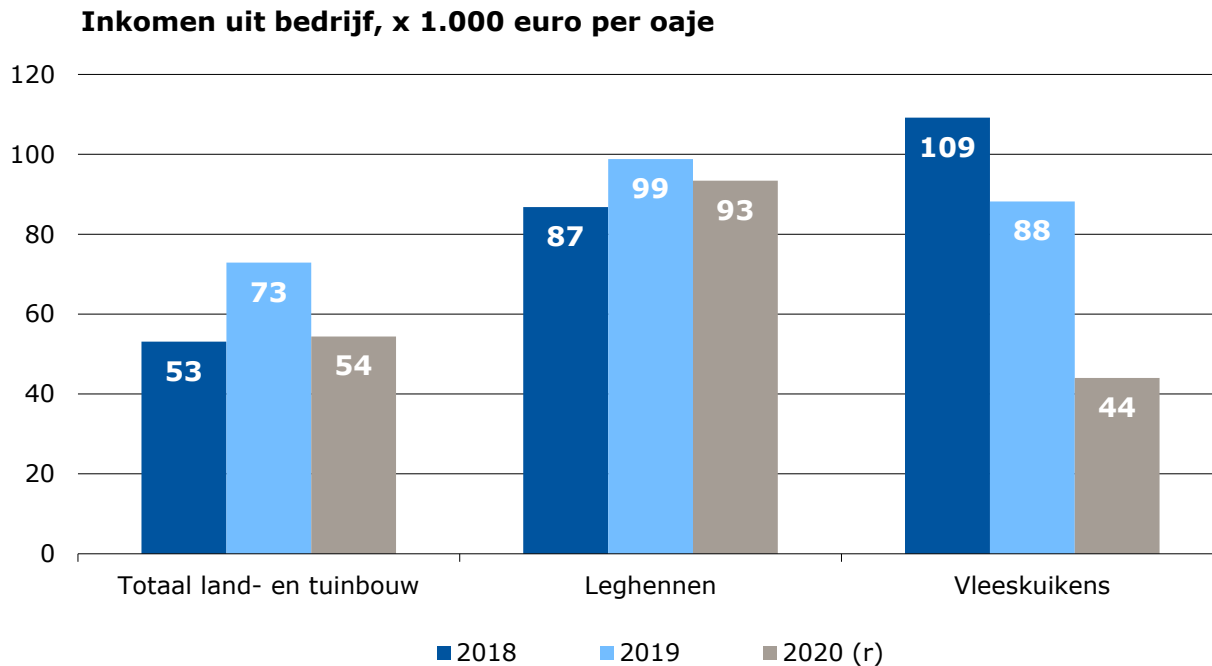
Inkomens varkenshouderij

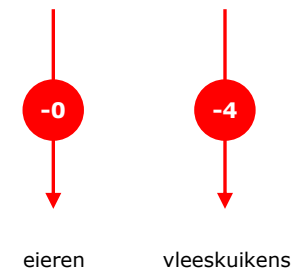
Prijswontwikkeling
tussen 2019 en 2020 (%)

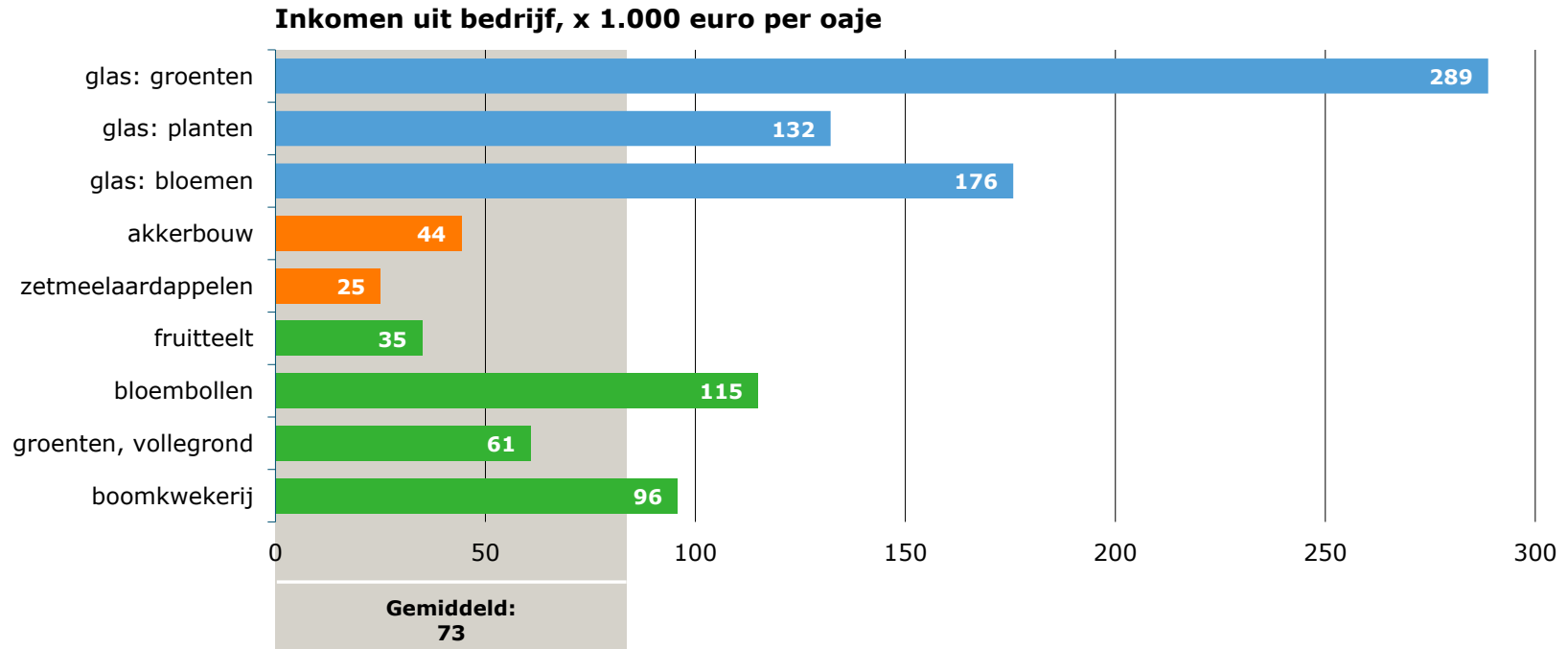
Inkomens pluimveehouderij

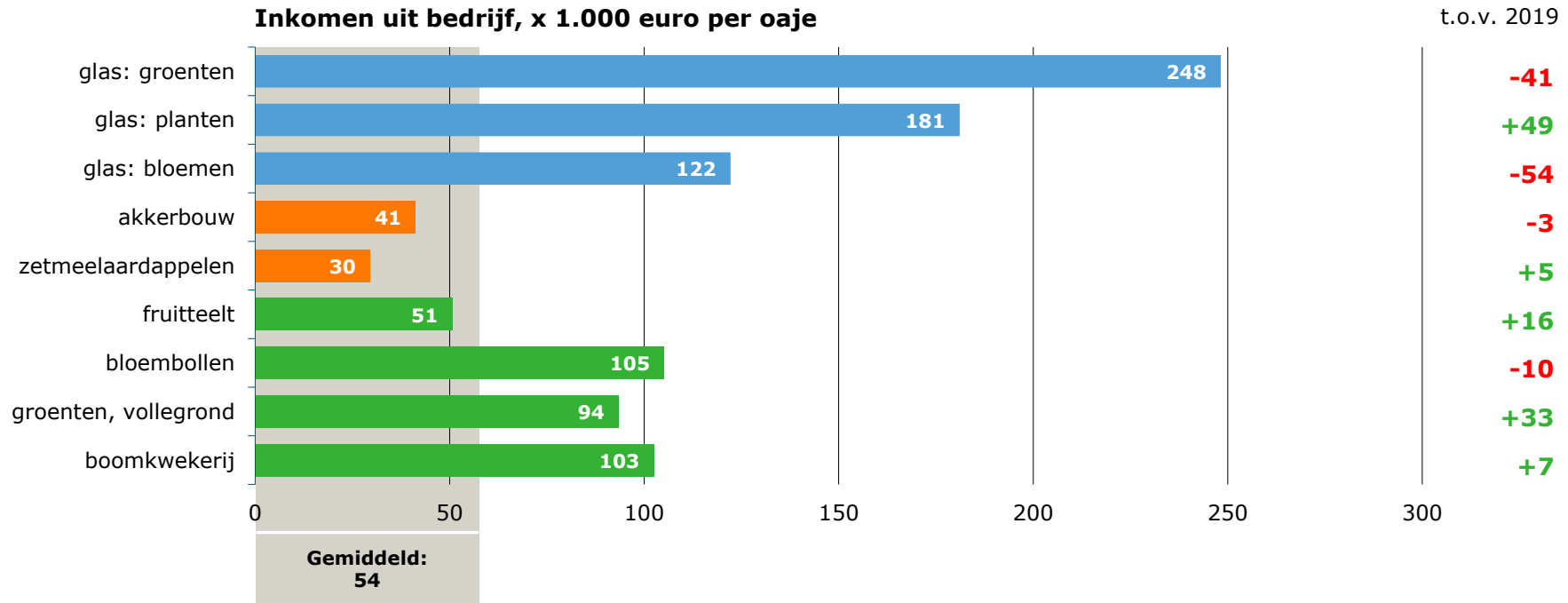
Prijswontwikkeling
tussen 2019 en 2020 (%)

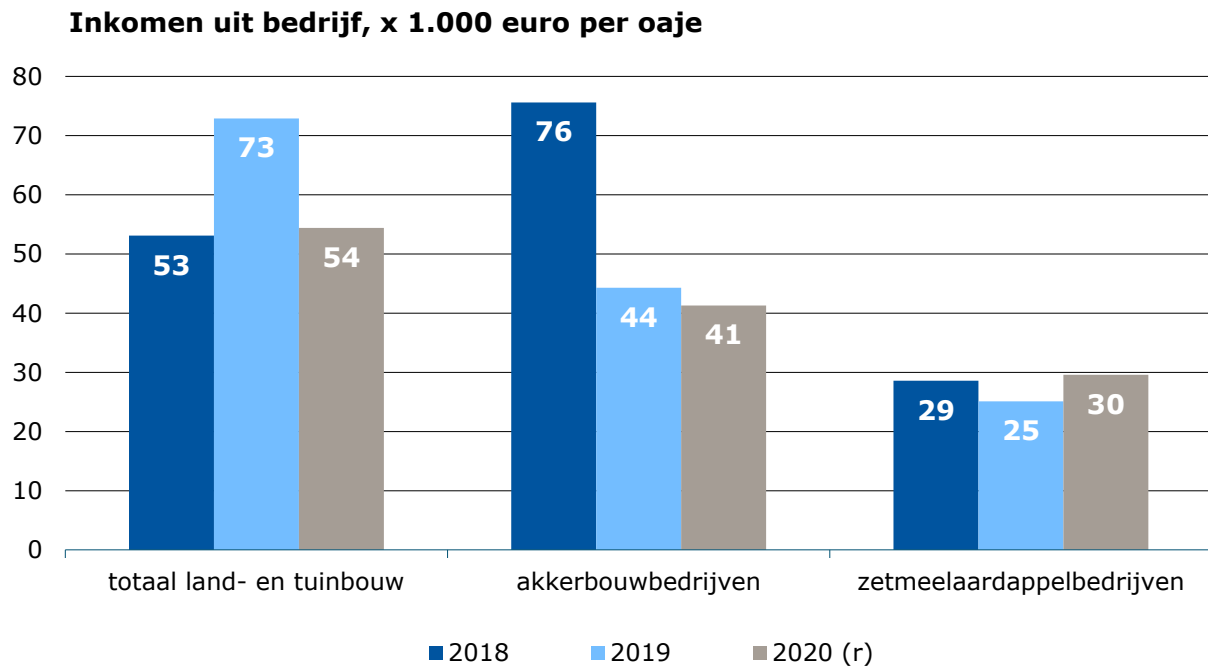
Inkomens in 2019 - plantaardig

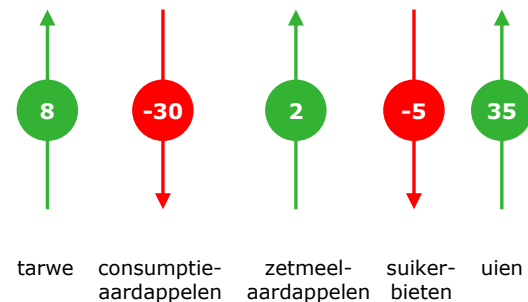
Inkomens in 2020 - plantaardig

Inkomens akkerbouw

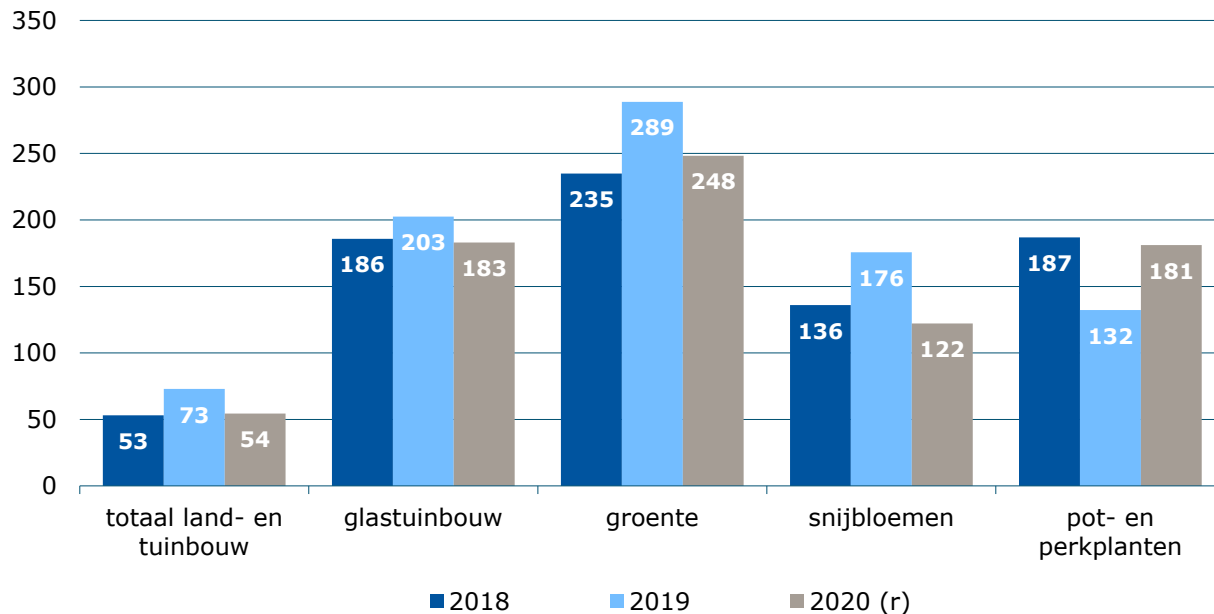

Prijswontwikkeling
tussen 2019 en 2020 (%)

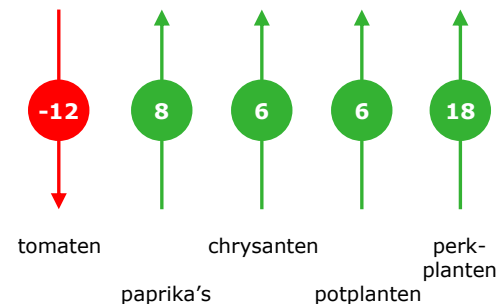

Inkomens glastuinbouw

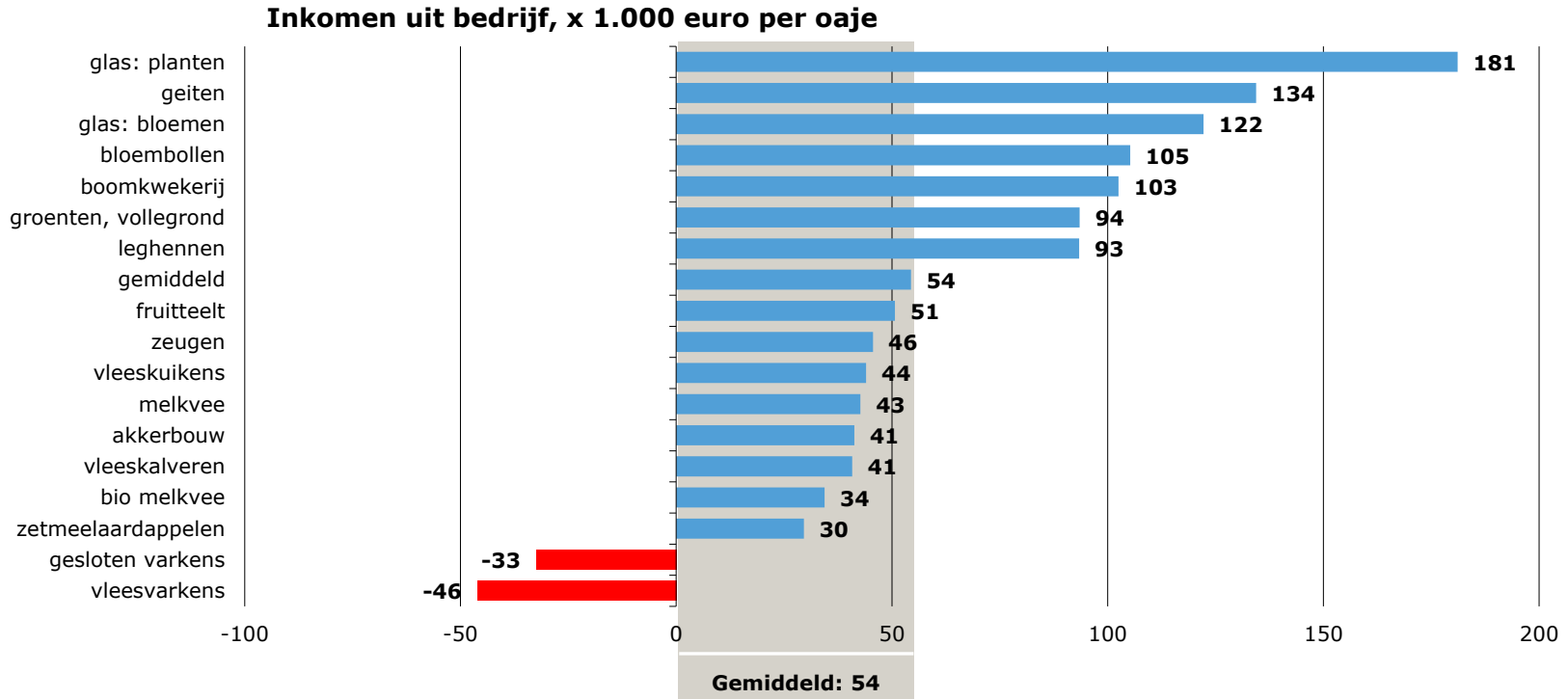
Inkomen uit bedrijf, x 1.000 euro per oaje

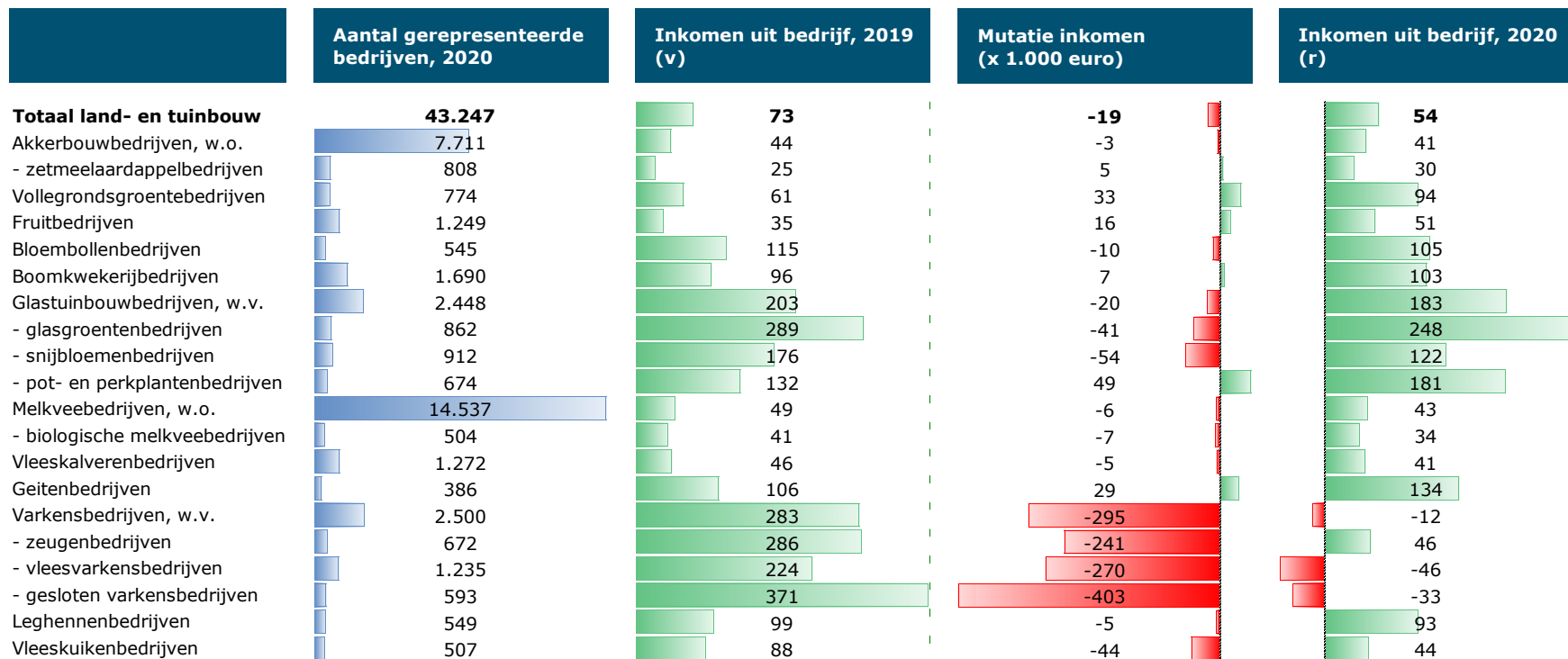
Prijswontwikkeling tussen 2019 en 2020 (%)

Resumerend: Inkomens in 2020

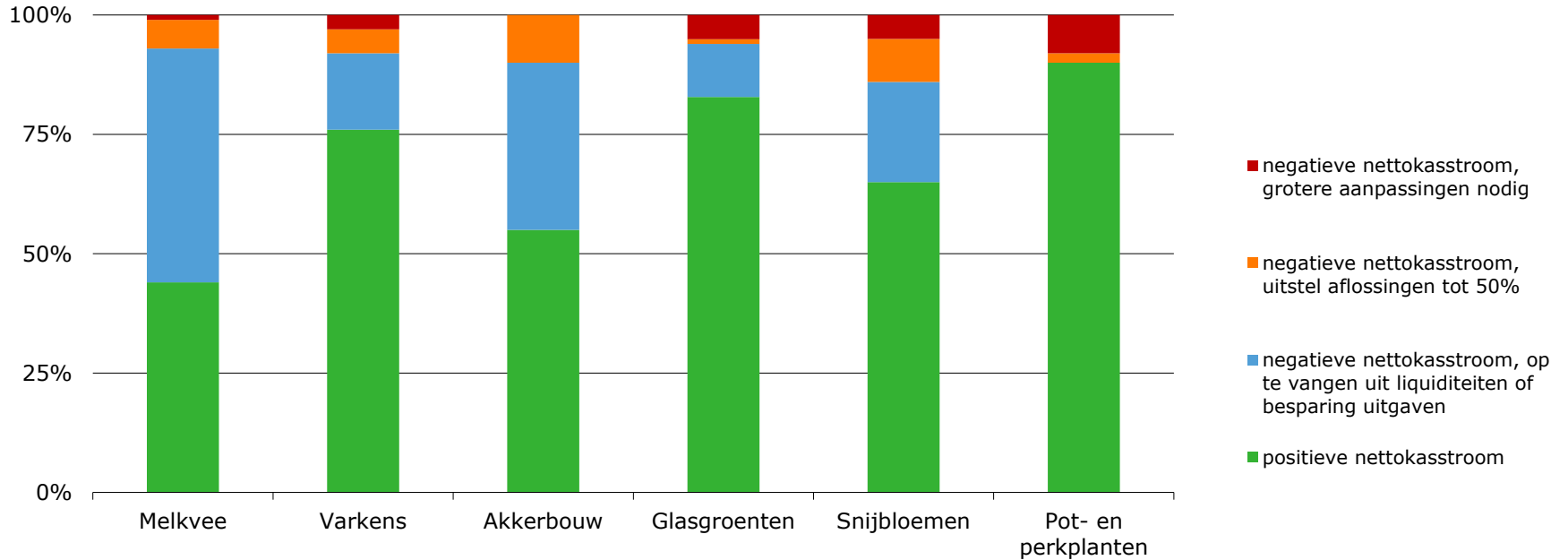
Inkomensontwikkeling in vogelvlucht

Liquiditeiten: definitie

- Resultaten op basis van ontvangsten en uitgaven
- Verdeling van bedrijven in groepen:
 - Positieve netto kasstroom
 - Negatieve netto kasstroom, waarvan
 - Op te vangen uit eigen middelen (en enige besparing op uitgaven)
 - Op te vangen door lagere aflossingen (tot 50%)
 - Grotere aanpassingen nodig.

Liquiditeit 2020

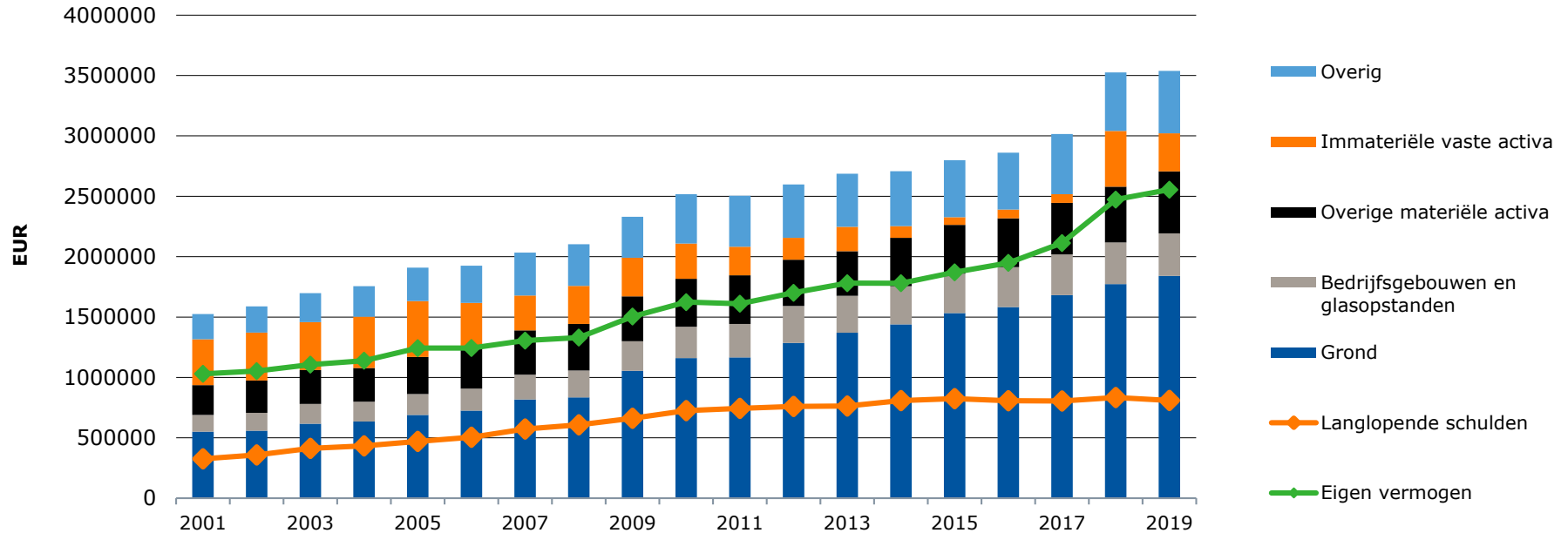

Balans: uitgangspunten

- Waardering tegen actuele waarde per einde boekjaar
- Grond
- Immateriële vaste activa: fosfaat-, pluimvee- en varkensrechten
 - Alles waarderen: 'om niet' verkregen rechten + aangekochte rechten
 - Belastinglatentie van 30% van de waarde aan de passiva-zijde
 - Niet afschrijven; pas bij formeel besluit van afschaffing (vgl melkquota vanaf 2009)
 - Geen invloed op het inkomen uit bedrijf

Balanswaarde einde boekjaar

Totaal land- en tuinbouw

Aanvullende informatie op Agrimatie.nl

- Proces van publiceren
 - www.agrimatie.nl (do 17/12 15.00 uur online)
- Andere informatie
 - Vermogenspositie land- en tuinbouw per bedrijfstype
 - Duurzaamheidsindicatoren (gedurende het jaar)

Sectorrekening

- Economic Accounts for Agriculture (Eurostat, CBS)
- Raming 2020
- Geaggregeerde gegevens
- Andere uitgangspunten dan Informatienet
 - Populatie (productie versus bedrijven)
 - Rekenschema (kalenderjaar versus oogstjaar)

Sectorrekening

x miljoen euro	2019 (v)	2020 (r)	Mutatie (%)
Productiewaarde	29.138	28.124	-3,5
- Kosten goederen en diensten	17.869	17.674	-1
= Bruto toegevoegde waarde	11.269	10.450	-7,5
- Afschrijvingen	4.181	4.181	
= Netto toegevoegde waarde	7.088	6.269	-11,5
- Betaalde factorkosten	4.481	4.515	
+ Saldo subsidies en heffingen	654	1.001	+53
= Resterend inkomen	3.261	2.755	-15,5

Dank voor uw aandacht

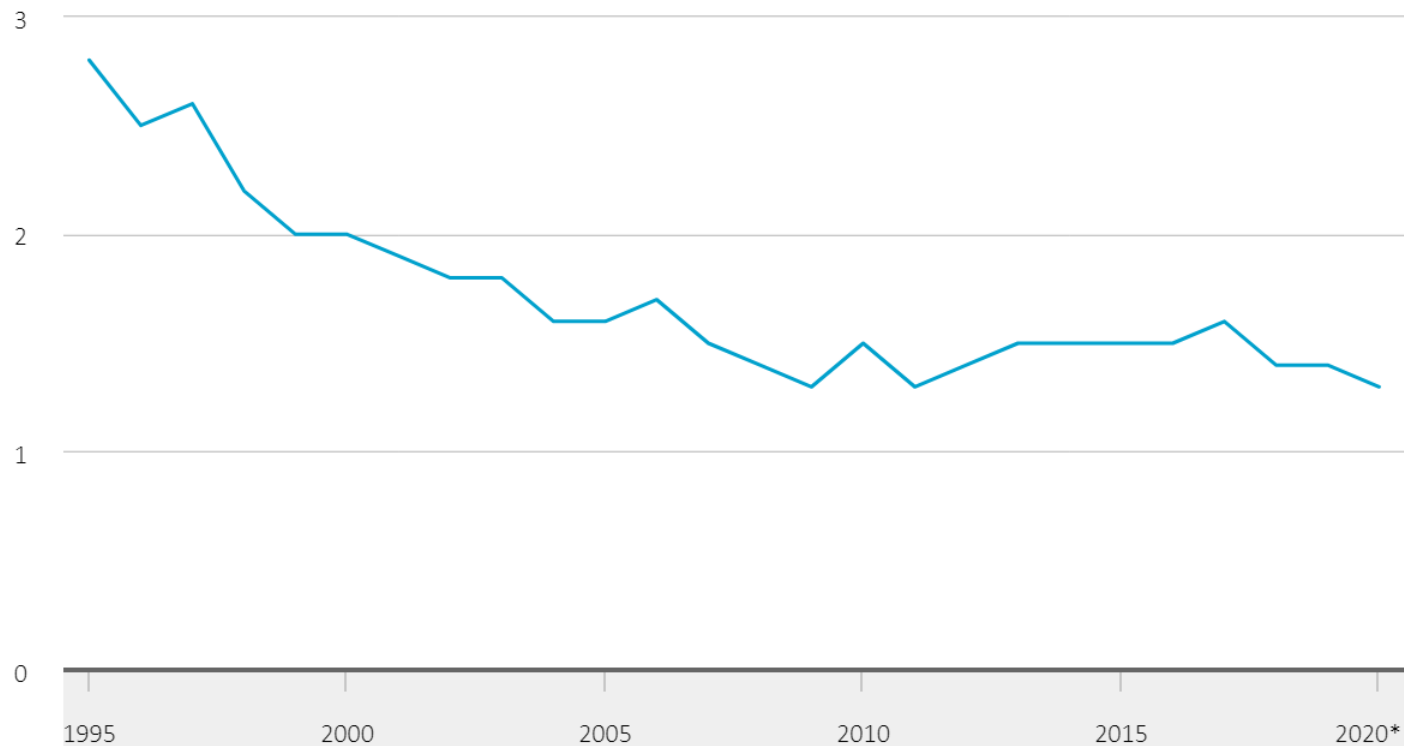
Vragen:

Harold.vandermeulen@wur.nl

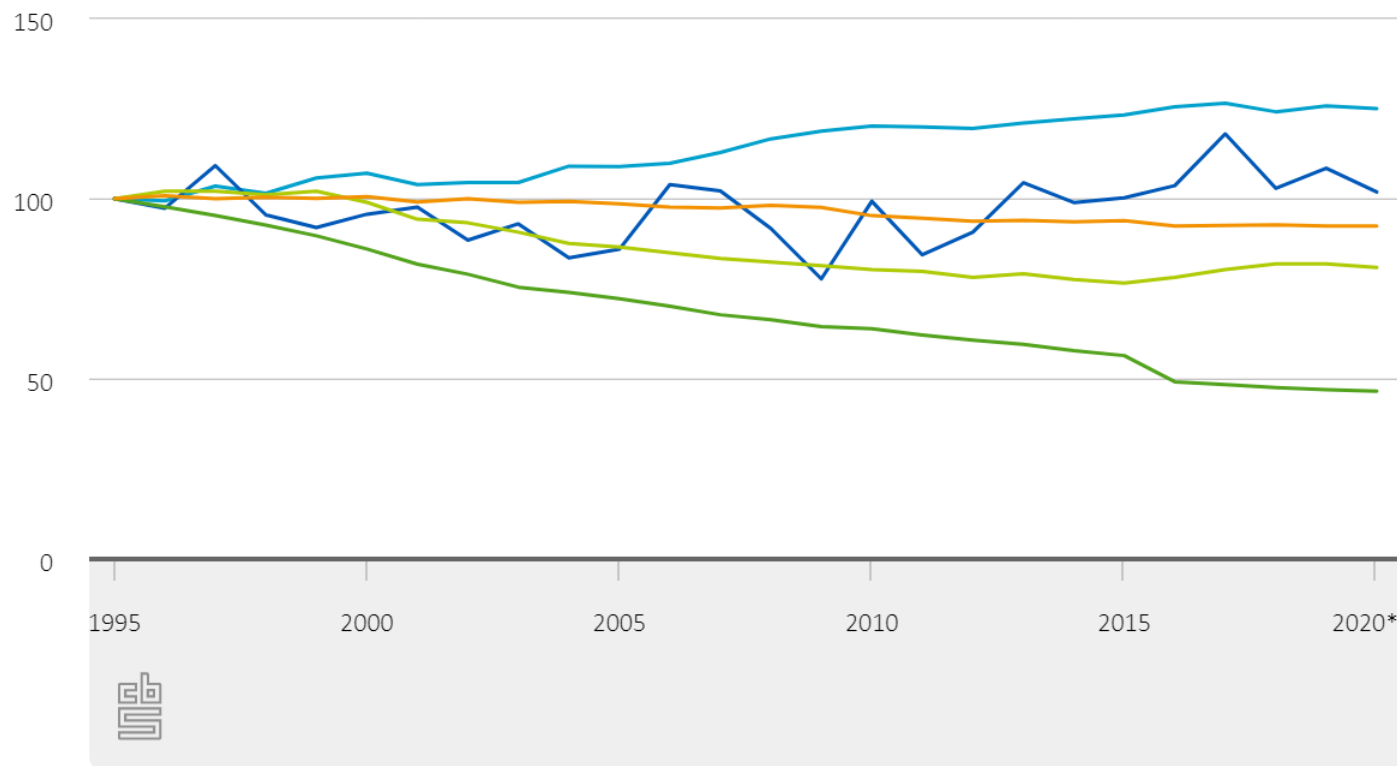
Landbouw in de Nederlandse economie

% bbp

Macro-economische ontwikkelingen landbouw

1995=100

Productievolume

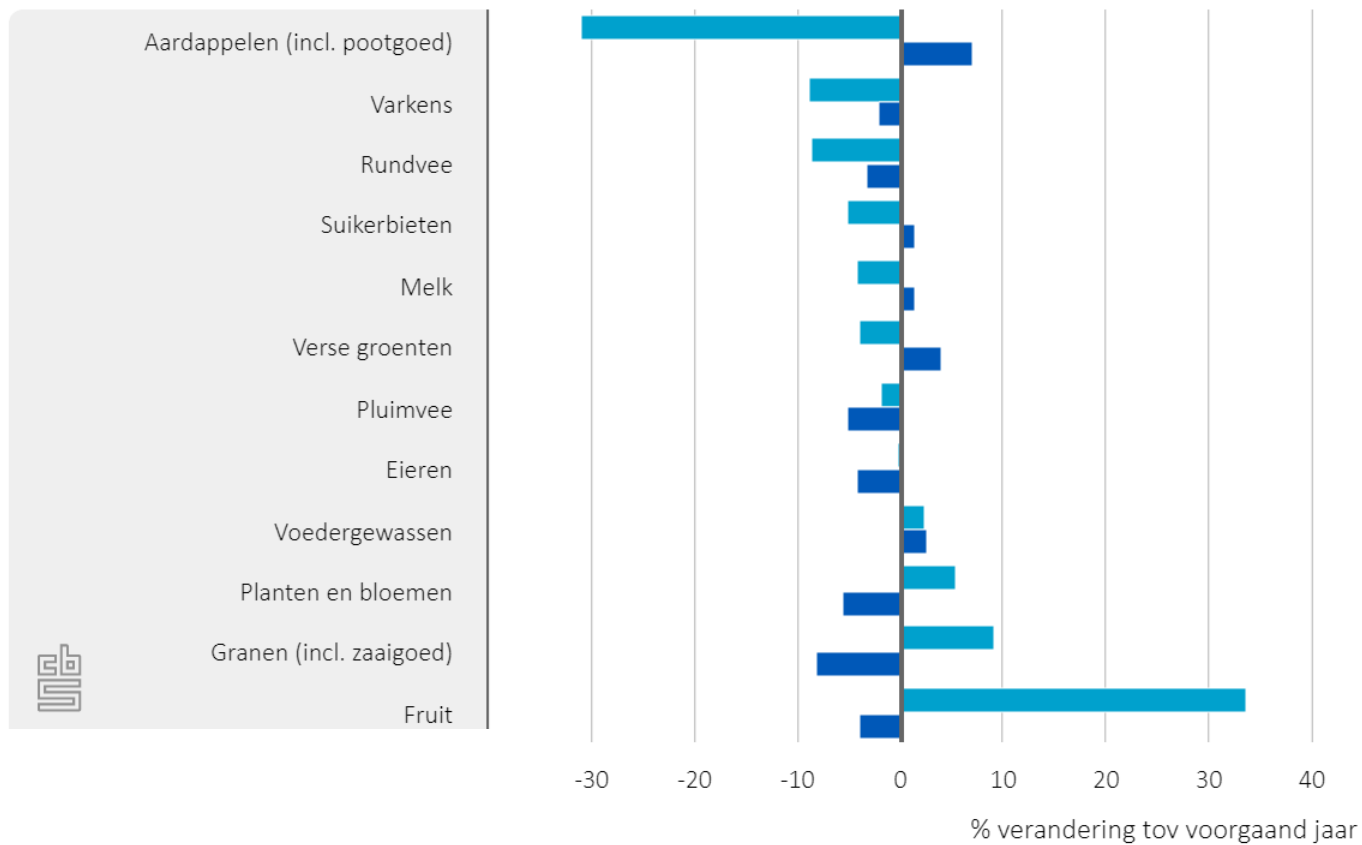
Landbouwinkomen

Arbeidsvolume

Bedrijven

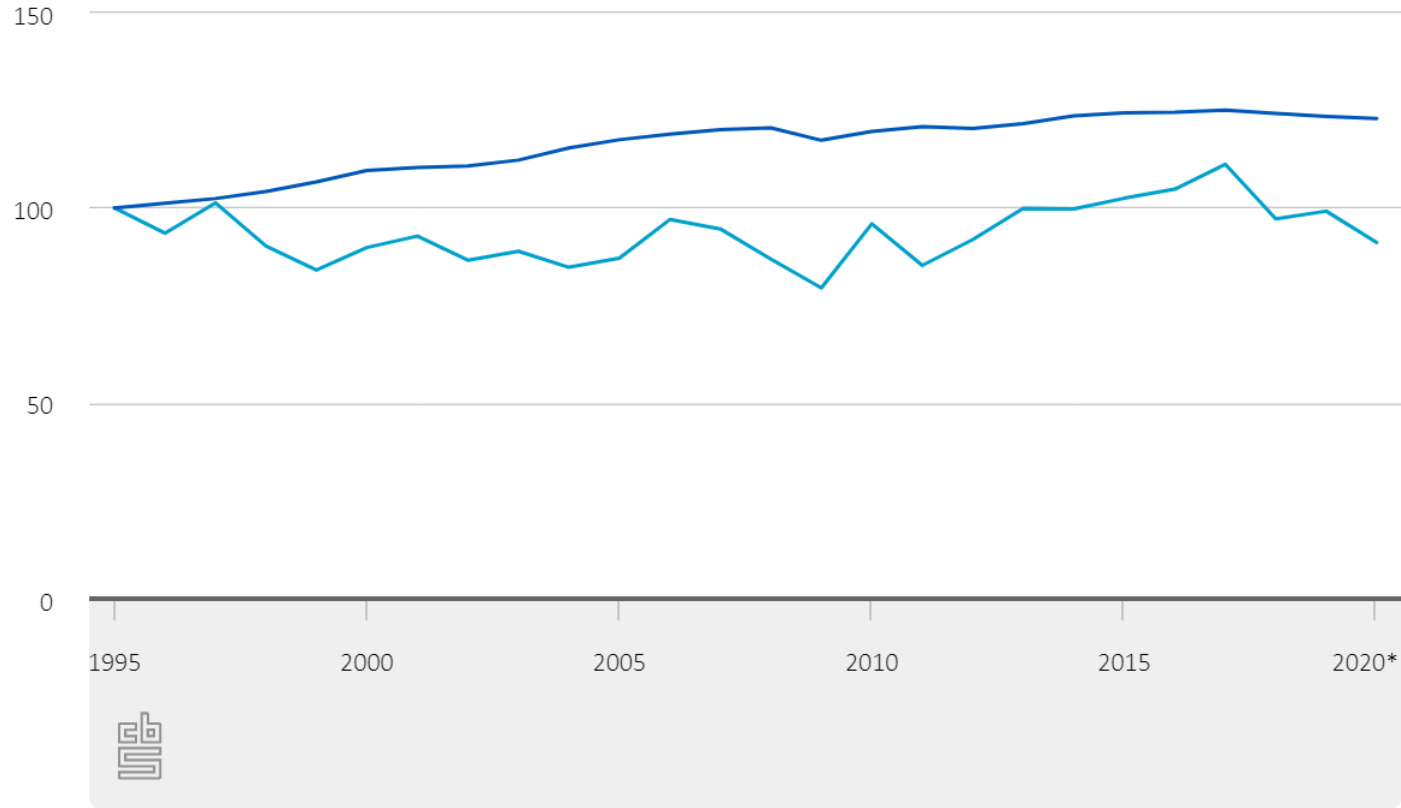
Grond

Land- en tuinbouwproducten, 2020

Bbp landbouw tov bbp totaal Nederland

1995=100

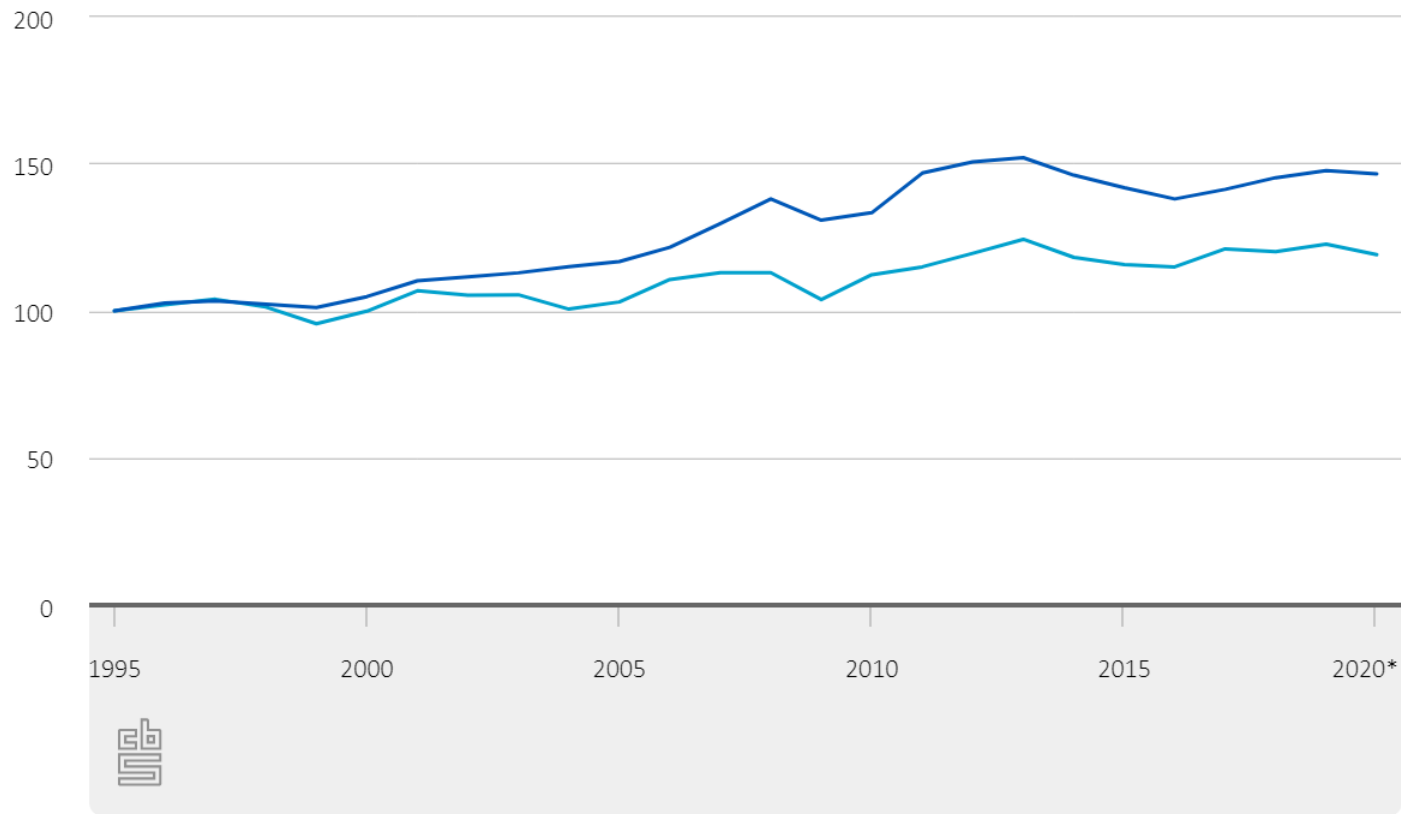

Landbouwincome per arbeidsjaar

Inkomen Nederland per arbeidsjaar

Waarom lopen landbouwinkomens achter?

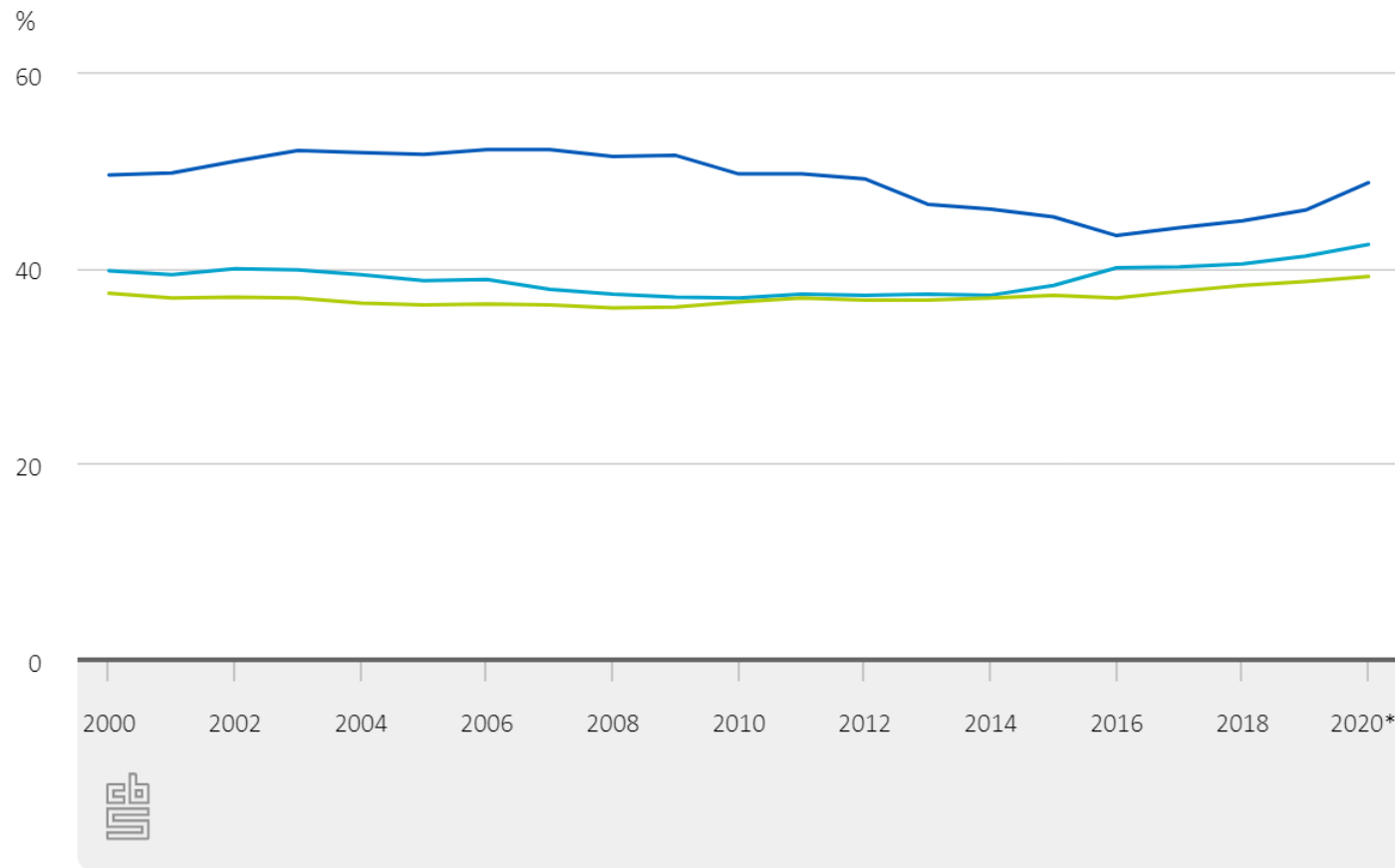
1995=100

Productie

Verbruik

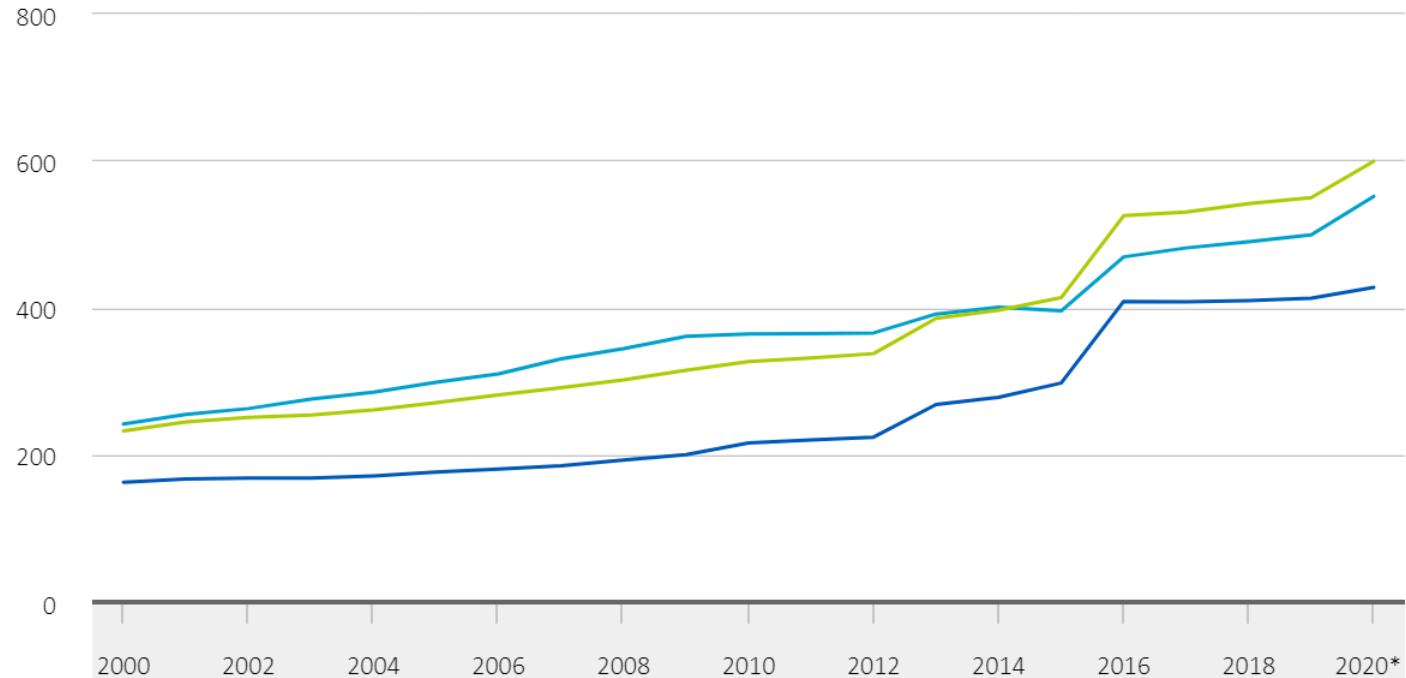
Aandeel plantaardige sectoren in de landbouw

— bedrijven — So — grond

Standaard opbrengst per bedrijf

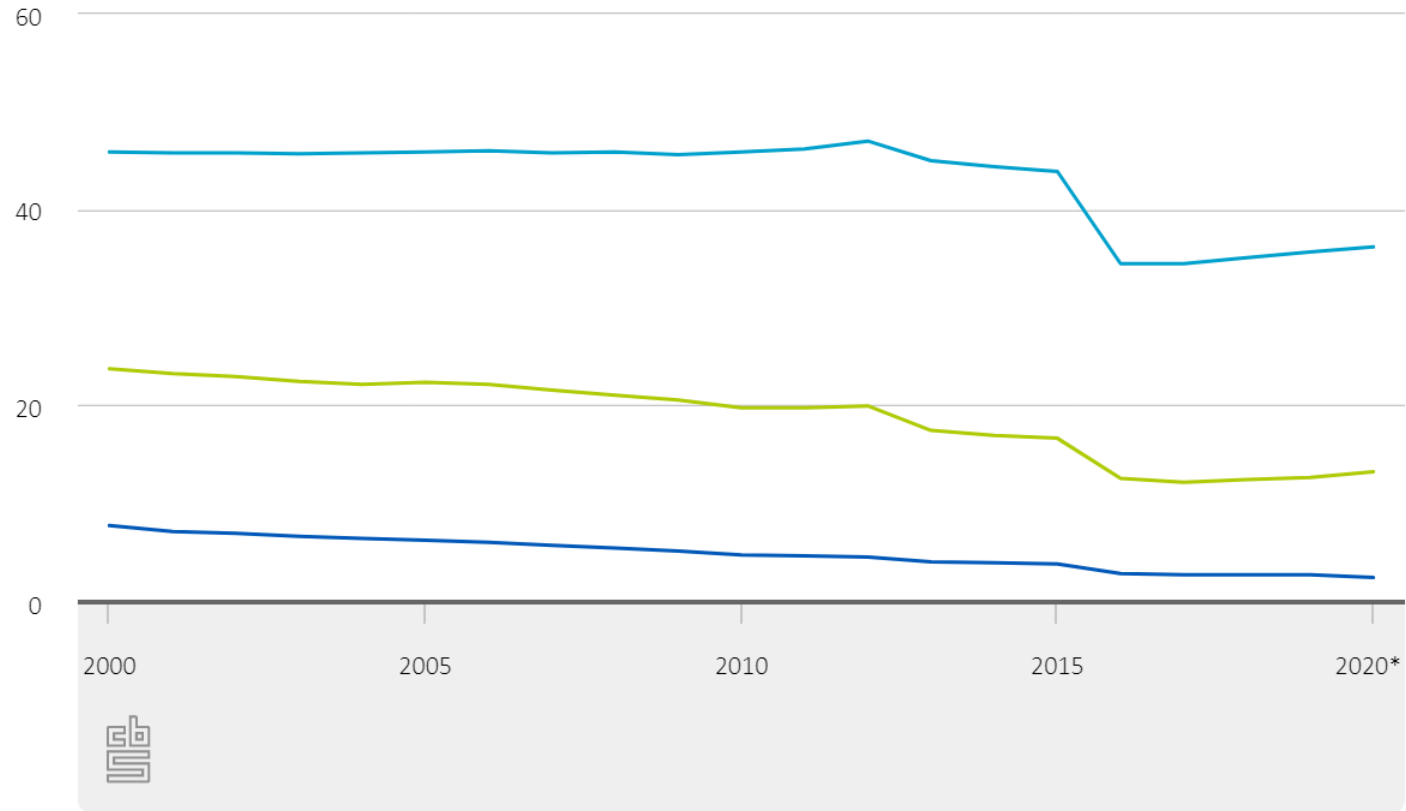
x 1000 euro

Plant Dier Gespecialiseerd

Kleine land- en tuinbouwbedrijven (<100K SO)

% van totaal

— Bedrijven — Economie — Grond

Dank voor uw aandacht

Vragen:

Cr.pierik@cbs.nl

Vragen

Petra Berkhout

Harold van der Meulen

Cor Pierik

Programma vanaf 14.00 uur Sectorverdieping

14.00 uur: Melkvee	<i>Alfons Beldman en Pieter Willem Blokland en Jakob Jager</i>
14.20 uur: Akkerbouw	<i>Bert Smit en Ruud van der Meer</i>
14.40 uur: Varkenshouderij	<i>Robert Hoste en Arjan Wisman</i>
15.00 uur: Pluimveehouderij	<i>Peter van Horne en Arjan Wisman</i>
15.20 uur: Glastuinbouw	<i>Peter Ravensbergen en Jan Benninga en Gerben Jukema</i>
Alle overige sectoren	<i>Channah Durlacher – persvoorlichter 06 425 14 262. E-mail channah.durlacher@wur.nl</i>

Zelfde zoom link kan worden gebruikt